

Zdzisław Wolk

PRACA DYPLOMOWA W PRZYGOTOWANIU ZAWODOWYM NA POZIOMIE WYŻSZYM

Streszczenie

Ważnym etapem kształcenia akademickiego jest przygotowanie pracy dyplomowej. Spełnia ona kluczową rolę w zakresie integracji rezultatów nauczania uzyskanych w ramach różnych przedmiotów. Pozwala też na praktyczne wykorzystanie wiedzy w konkretnych sytuacjach poszukiwań empirycznych, a także wzbogaca studentów o nowe kompetencje niemożliwe do uzyskania w inny sposób. Przygotowywanie pracy dyplomowej może inspirować do samodzielności i do oryginalności przyjmowanych rozwiązań. Może też pozostawić trwały ślad w postaci ukształtowanej postawy samodzielności i twórczości.

Pełna realizacja wszystkich funkcji prac dyplomowych wymaga dużego doświadczenia i zaangażowania promotora. Jest on mistrzem, który stanowić powinien wzór osobowy odciskający swój trwały ślad w sylwetce zawodowej swoich studentów.

A BACHELOR'S DISSERTATION IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL PREPARATION ON HIGHER LEVEL

Summary

Preparation of a Bachelor's dissertation is an important stage of university education. It plays a key role in the integration of all learning results achieved within various subjects. It allows to use the knowledge in particular situations of empirical research and also gives students new competences which are impossible to achieve in another way. Preparation of a Bachelor's dissertation may inspire the students to their self-reliance and originality of proposed solutions. It may also leave a long-lasting mark in a form of students' independent and creative behavior.

Full realization of all the functions of Bachelor's dissertations demands great experience and commitment of their supervisors. They are masters who establish a kind of a personal example leaving a distinctive impression on professional profile of the students.

Tatiana Ronginska

LOJALNOŚĆ PRACOWNIKA CZYNNIKIEM SUKCESU ORGANIZACJI

Streszczenie

W artykule pokazano znaczenie lojalności pracowniczej dla efektywnego funkcjonowania zakładów pracy. Przeanalizowano treść pojęcia lojalności z wskazaniem na wciąż brakującą wiedzę na temat pomiaru tej cechy. Omówiono próby podejścia do definicji i opisu treści lojalności w oparciu o wiedzę z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. Przedstawiono wybrane modele kategorii lojalności oraz efekty zachowań lojalnych w środowisku pracy.

EMPLOYEE LOYALTY FACTOR AS THE SUCCESS OF THE ORGANIZATION

Summary

In this article you can find some information about the importance of employee loyalty to the effective functioning of organization. The concept of loyalty with an indication on the still missing knowledge about the measurement of this trait was analysed. Description of the contents of loyalty based on knowledge of human resource management were discussed, as well as problem of definition of loyalty was specified in this paper, too. Some models of loyalty and loyal behavioural effects in the workplace were introduced in this material as very important part of organization functioning.

Joanna Wyrwa

Alina Piątszek-Pych

BEZPIECZNY I ELASTYCZNY RYNEK PRACY W EUROPIE – IDEA KONCEPCJI FLEXICURITY

Streszczenie

Globalizacja, przyspieszony postęp techniczny i przemiany demograficzne stanowią obecnie ogromne wyzwanie dla gospodarki światowej. Efektem zachodzących zmian jest proces uelastycznienia rynków pracy, który z jednej strony zwiększa konkurencyjność przedsiębiorstw, a z drugiej strony pojawia się potrzeba socjalnego zabezpieczenia osób zatrudnionych w ramach elastycznych form pracy. Odpowiedzią na pytanie, jak jednocześnie pogodzić ze sobą utrzymanie wysokiej konkurencyjności z zabezpieczeniem socjalnym jest model flexicurity, który stanowi zintegrowaną strategię równoczesnego zwiększania elastyczności i bezpieczeństwa.

W artykule zaprezentowano model flexicurity w świetle teorii i praktyki Unii Europejskiej. Część pierwsza artykułu stanowi wprowadzenie do problematyki flexicurity. Wyjaśniono w niej podstawowe założenia koncepcji oraz wskazano korzyści płynące z jej wprowadzania. Następnie omówiono rodzaje elastyczności i bezpieczeństwa w powiązaniu z flexicurity. W dalszej części przedstawiono ścieżki flexicurity zgodne z dokumentami programowymi UE oraz wybrane modele tej koncepcji funkcjonujące w Europie. W zakończeniu przedmiotem rozważań jest polski rynek pracy z punktu widzenia możliwości realizacji idei flexicurity.

SAFE AND FLEXIBLE LABOR MARKET IN EUROPE – IDEA OF THE FLEXICURITY CONCEPT

Summary

Globalization, accelerated technical progress and demographic changes currently pose a huge challenge to the world economy. The result of occurring changes is the process of labor market flexibilization that on one hand increases competitiveness of enterprises, on the other, a need of social security of the persons employed within flexible forms of work arises. The answer to the question of how to concurrently reconcile keeping high level of competitiveness and social security is the flexicurity model that constitutes an integrated strategy of simultaneous increase of flexibility and security.

In this article, the flexicurity model in the light of theory and practice of the European Union was presented. The first part of the article constitutes an introduction to flexicurity issues. In this part, the basic assumptions of the concept were explained and benefits of its implementation were indicated. Next, the types of flexibility and security in connection with flexicurity were discussed. In the later part, flexicurity pathways consistent with the EU policy papers and chosen models of this concept functioning in Europe were presented. In the conclusion, the subject of deliberation was the Polish labor market from the point of view of possibility of implementation of the idea of flexicurity.

Zygmunt Płoszyński

KRAJOWE RAMY KWALIFIKACJI A WSPÓLPRACA Z GOSPODARKĄ W ŚWIETLE AKTÓW PRAWNYCH

Streszczenie

Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy stało się jednym z podstawowych zadań reformy systemu edukacji. Reforma stawia sobie za cel przygotowanie młodzieży do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym i gospodarczym, by zminimalizować trudności wynikające z barier psychologicznych zakorzenionych w społeczeństwie wychowanym w systemie państwa opiekuńczego, jak również wymaganiami stawianymi przez obecną gospodarkę rynkową oraz ograniczyć brak przygotowania młodych ludzi do aktywnego poszukiwania pracy.

Wdrażanie Krajowych Ram Kwalifikacji (KRK) oznacza istotne zmiany w sposobie prowadzenia zewnętrznej oceny jakości kształcenia i państwowej akredytacji programów studiów. Opracowane przez uczelnie Krajowe Ramy Kwalifikacji i odniesienie ich do Europejskich Ram Kwalifikacji tworzą potrzeby intensyfikacji transferu wiedzy do sektora przedsiębiorstw i do instytucji publicznych – program Partnerstwa na rzecz Transferu Wiedzy (PTW), którego celem jest promocja i ułatwianie przepływu wiedzy i innowacji pomiędzy uczelniami a gospodarką.

NATIONAL QUALIFICATIONS FRAMEWORK AND COOPERATION WITH THE ECONOMY IN VIEW OF THE LEGAL ACTS

Summary

Adapting education to the labor market has become one of the fundamental tasks of education reform. The reform aims to prepare young people for actively participate in social and economic life in order to minimize difficulties arising from the psychological barriers rooted in society reared in a welfare state system, as well as the requirements posed by the current market economy and to reduce the lack of preparation for young people to active job search.

Implementation of the National Qualifications Framework (NQF) is the major change in the conduct an external evaluation of the quality of education and state accreditation programs studies. Developed by the National Qualifications Framework colleges and relating them to EQF create the need to increase knowledge transfer to industry companies and public institutions – the Partnership for Transfer Knowledge (PTW), whose purpose is to promote and facilitate the flow of knowledge and innovation between universities and the economy.

Justyna Patalas-Maliszewska

WARTOŚCIOWANIE PRACY W KONTEKŚCIE DOBORU PRACOWNIKÓW WIEDZY W ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTWACH

Streszczenie

W artykule podjęto rozważania dotyczące trudnej tematyki wartościowania pracy pracowników wiedzy. Zaprezentowano znane z literatury przedmiotu tradycyjne metody wartościowania pracy oraz pokazano trendy zmian w aspekcie ich stosowania we współczesnych organizacjach. Następnie ściśle zdefiniowano autorską metodę wartościowania pracy dla stanowisk pracy pracowników wiedzy w obszarze „specjaliści sprzedaży” w średnim przedsiębiorstwie. Następnie przeprowadzono dyskusję na temat uzyskanych wyników przeprowadzonych badań empirycznych. W podsumowaniu pokazano kierunki dalszych prac.

JOB EVALUATION PROCESS IN TERMS OF SELECTION OF KNOWLEDGE WORKERS IN THE MEDIUM SIZES ENTERPRISES

Summary

This article elaborates on the author's method of job evaluation for the select group of the knowledge workers. Known from the literature, the traditional methods of job evaluation are presented and the trends in terms of their application in contemporary organizations are described. Then, the job evaluation method for the work places of the knowledge workers in the area "sales specialists" in the middle company is strictly defined. This was followed by a discussion on the results of the empirical studies. The summary shows the directions of a further work.

Anna Góralewska-Słońska

ISTOTA POJĘCIA WŁADZA, KONTEKST ŹRÓDEŁ, WYMIARÓW, SKUTECZNOŚCI I PATOLOGII W JEJ SPRAWOWANIU – UJĘCIE TEORETYCZNE

Streszczenie

Przedmiotem rozważań w artykule są problemy: władzy i wpływu społecznego. Artykuł prezentuje teoretyczne ujęcie problematyki władzy w organizacji, porusza zagadnienia kontekstu, źródeł, efektywności i dysfunkcji w sprawowaniu władzy w organizacji. Rozważania w artykule poruszają zagadnienia wywierania wpływu społecznego i wskazują na ścisłe zależności pomiędzy efektywnością władzy, a mechanizmami wywierania wpływu.

THE CONCEPT OF POWER- CONTEXT OF SOURCES, DIMENSIONS; EFFICACY AND PATHOLOGY OF POWER AND THE THEORETICAL APPROACH

Summary

The subject of discussion in the article is the problem of power and social influence. This paper presents a theoretical approach to the problems of management in the organization: issues of context, sources, efficiency and dysfunction in the management of the organization. The article describes the relationship between effectiveness of management and social influence.

Marta Kowalczyk-Wałędziak

PRZYGOTOWANIE ABSOLWENTÓW STUDIÓW PEDAGOGICZNYCH DO SPRAWCZYCH SPOŁECZNIE DZIAŁAŃ

Streszczenie

W artykule podjęte zostały rozważania dotyczące przygotowania absolwentów studiów pedagogicznych (nienauczyielskich) do sprawczych społecznie działań. W pierwszej kolejności przedstawiono stosowne wyjaśnienia terminologiczne, następnie dokonano analizy wyników badań własnych a dotyczących szacowania przez pedagogów – praktyków ich przygotowania uzyskanego w toku studiów w uczelniach wyższych do realizowania sprawczych społecznie działań, w części końcowej zamieszczone zostały propozycje zmian w systemie kształcenia pedagogów, które mogą służyć efektywniejszemu ich przygotowaniu do sprawczych społecznie działań.

PREPARATION OF GRADUATES OF PEDAGOGICAL STUDIES FOR SOCIALLY AGENTIVE ACTIVITIES

Summary

The article raises the issue of preparation of graduates of pedagogical (non-teacher training) studies for socially agentive activities. In the first place the applied terminological explanations have been given, then an analysis of the results of the author's own research concerning the assessment by practicing educators of their preparation gained at university studies to perform socially agentive activities have been made, in the final part suggestions of changes in the educator training system, which can make their preparation for socially agentive activities more effective, have been presented.

Ewa Krause

CZYNNIKI RÓŻNICUJĄCE POCZUCIE SAMOSKUTEKTCZNOŚCI STUDENTÓW W KARIERZE (KOMUNIKAT Z BADAŃ)

Streszczenie

Niniejszy tekst stanowi próbę ukazania czynników różnicujących poczucie samoskuteczności studentów w karierze. W artykule przedstawiono pojęcie (poczucia) samoskuteczności i jej znaczenie dla procesu planowania i rozwoju kariery zawodowej jednostki. W celu rozpoznania zależności pomiędzy poczuciem samoskuteczności studentów w karierze (w tym zaufaniem do własnych: ogólnych kompetencji życiowych, kompetencji zawodowych, kompetencji kontroli zdarzeń, kompetencji w zakresie koordynacji różnych sfer życia) a wybranymi zmiennymi „metryczkowymi” autorka artykułu przeprowadziła badania wśród studentów bydgoskich uczelni publicznych i niepublicznych. Niniejsze opracowanie przedstawia ich rezultaty, które wykazały, że w różnym stopniu takie zmienne jak: płeć, wykształcenie matki, ocena sytuacji ekonomicznej swojej rodziny (dokonywana przez respondentów), jednoczesna ze studiami praca, a także rodzaj doświadczenia zawodowego różnicują poczucie samoskuteczności studentów w karierze i jej poszczególne aspekty. Natomiast czynniki takie jak: wyniki w nauce uzyskiwane przez badanych studentów, ukończona przez nich szkoła średnia, wykształcenie ojca, ich miejscowość zamieszkania nie różnicują wyników uzyskanych przez respondentów w sposób statystycznie istotny.

FACTORS WHICH DIFFER STUDENTS' SENSE OF SELF-EFFECTIVENESS IN THEIR CAREERS (RESEARCH ANNOUNCEMENT)

Summary

The following text presents an attempt at showing factors which differ students' sense of self-effectiveness in their careers. In the article it is presented the sense of self-effectiveness and its importance for the process of planning and development in the human being's professional career. In order to recognize the relationship between the students' sense of self-effectiveness in their careers (including confidence in general, own, life and professional competence, control of occurrences, competence of range in coordination of the different life spheres) and selected specific variability the author of this article has carried out the researches among the students from the state and public universities. This work presents their results which have showed that in various degree the variability like gender, mother's education, estimate of economical situation in own family which was made by respondents, work which is simultaneous with studies and also the kind of professional experience differ students' sense of self-effectiveness in their careers and its individual aspects. However, the factors like the results in studying which testing students achieve, the kind of secondary schools they have graduated from, the father's education, the place where they live in do not differ the results, which the respondents achieve, in essential and statistical way.

Dominika Goltz-Wasiucionek

POTRZEBA POSŁUGIWANIA SIĘ JĘZYKIEM ANGIELSKIM W PRACY ZAWODOWEJ A MOTYWACJA DO JEGO NAUKI

Streszczenie

Artykuł dotyczy potrzeby posługiwania się językiem angielskim w pracy zawodowej, a motywacją do jego nauki u osób studiujących na kierunkach: Informatyka i Turystyka. Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych autorka artykułu analizuje czynniki wpływające na motywację do nauki języka angielskiego i charakteryzuje wymogi wpływające na konieczność komunikowania się w języku angielskim w życiu zawodowym absolwentów wymienionych kierunków.

THE NECESSITY OF USING ENGLISH IN PROFESSIONAL WORK VERSUS MOTIVATION TO LEARNING THE LANGUAGE

Summary

The article focuses on the necessity to use English in professional life and motivation to learn it among students studying Information Technology and Tourism. On the basis of questionnaire results the author analyses factors influencing motivation and specifies why the necessity to communicate in English is essential for graduates of the mentioned fields of studies in their professional life.

Halyna Meszko

DZIAŁALNOŚĆ PEDAGOGICZNA JAKO DETERMINANT ZDROWIA ZAWODOWEGO NAUCZYCIELA

Streszczenie

Artykuł poświęcony jest problemowi wpływu zawodu nauczyciela na osobowość, jego samopoczucie psychologiczne oraz stan zdrowia zawodowego. Przedstawiono analizę skutków negatywnego wpływu działalności pedagogicznej, naruszających harmonijny rozwój osobowości nauczyciela (destrukcje zawodowe, deformacje zawodowe, wypalenie zawodowe), sposoby ich zapobiegania i usuwania.

THE INFLUENCE OF PROFESSION ON TEACHER'S HEALTH

Summary

The article deals with the influence of teacher's profession on teacher's personality, his psychological state and professional health. The author analyses consequences of negative influence of teaching activity that violate harmonious development of a teacher's personality (professional destructions, professional deformation, professional burnout), ways of their prevention and cure.

Oleksandr Meszko

ZAWODOWO-PEDAGOGICZNA POZYCJA NAUCZYCIELA W WYMIARZE JEGO WARTOŚCIOWO-POJĘCIOWEGO STOSUNKU DO ZAWODU

Streszczenie

W artykule rozpatrzono właściwości wartościowo-pojęciowego stosunku nauczyciela do zawodu pedagoga i jego miejsca w systemie jego orientacji pojęciowo-życiowych. Pokazano, że przekształcenie stosunku wartościowo-pojęciowego nauczyciela do swojego zawodu w składniki hierarchii sensu życia staje się ważnym czynnikiem i składnikiem jego pozycji zawodowo-pedagogicznej, napełniając ją szczególną treścią i ukierunkowaniem.

PROFESSIONAL AND PEDAGOGICAL POSITION OF A TEACHER IN TERMS OF VALUED AND SENSE ATTITUDE TOWARD THE PROFESSION

Summary

The article deals with the peculiarities of the valued and significative teacher's attitude toward the pedagogical profession and its place in the system of its sense and vital orientations. It is shown that the transformation of the valued and significative teacher's attitude toward the pedagogical profession into the hierarchy components of the sense of life becomes an important factor and component of the professional and pedagogical position fulfilling it with the special maintenance and direction.